

Мазур Н. С.,

магістер обліку та аудиту
в сфері послуг,
ТНЕУ, Україна

Natalia Mazur,

Magister TNEU, Ukraine

**РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ПІДПРИЄМСТВА В КРИЗОВИХ
УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ**

**REALIZATION OF STRATEGY
OF MANAGEMENT
OF ENTERPRISE PERSONNEL
IS IN TERMS OF CRISES
OF MENAGE**

У статті розглянуто теоретико-методичні основи стратегічного управління персоналом підприємства. Розроблено практичні рекомендації щодо розробки і реалізації стратегії управління персоналом підприємства в кризових умовах господарювання.

In the article теоретико-methodical strategic government of enterprise a personnel bases are considered in the article. Practical recommendations are developed in relation to development and realization of strategy of management of enterprise a personnel in the terms of crises of menage.

Сучасні ринкові умови господарювання, які характеризуються невизначеністю, динамічністю, ризикованістю, підвищенням інтенсивності конкурентної боротьби, обумовлюють зміщення акцентів уваги на персонал підприємства. Персонал є стратегічним ресурсом підприємства, який вимагає пошуку нових механізмів управління ним для забезпечення результативності його роботи в довгостроковій перспективі. Важливі аспекти визначення цінності персоналу та його ролі в реалізації стратегії підприємства досліджуються в роботах таких учених, як Л. В. Балабанова, О. А. Грішнова, І. Л. Петрова, Д. Є. Козенков, К. М. Соломенко, Е. П. Якубова, І. О. Галиця.

В умовах економічної кризи підвищується значення ефективного управління персоналом взагалі та прогнозування ризиків у цьому процесі зокрема. Це дозволить зберегти та помножити найцінніший управлінський ресурс — людей, розвинути їхні навички, знання та здібності.

Ефективна система управління персоналом — не тільки найважливіший чинник економічного успіху сучасного підприємства, інструмент підвищення ефективності та продуктивності праці персоналу, але й соціально орієнтоване управління, спрямоване на кожного конкретного працівника з метою підвищення його трудової мотивації та задоволення потреб через систему матеріальних стимулів [1].

Відповідно до загальних вимог кадрова політика має бути: узгодженою зі стратегією розвитку підприємства; достатньо гнуч-

кою; економічно обґрунтованою, виходити з реальних фінансових можливостей підприємства.

Проте механізми, які може використовувати керівництво при аналізі ситуації, призводять до того, що дані для прогнозу і програм можуть бути як раціональними, так і нераціональними. Тому виділяють такі різновиди активної кадрової політики: раціональну і авантюрну [6].

Формування кадрової політики організації повинне відбуватись у певній послідовності, а саме: розробка загальних принципів кадрової політики, визначення пріоритетних цілей; планування потреби в персоналі, формування структури та резерву кадрів; створення і підтримка системи кадрової інформації, реалізація кадрового контролінгу; формулювання принципів розподілу засобів, забезпечення ефективності системи мотивації і стимулювання праці; забезпечення розвитку персоналу, профорієнтація і адаптація співробітників, підвищення кваліфікації і перепідготовка кадрів; аналіз відповідності кадрової політики і стратегії організації управлінню її персоналом, оцінка кадрового потенціалу.

На етапі кризи одним із основних завдань менеджменту підприємства є утримання ключових співробітників. Успішне вирішення зазначеного завдання вимагає розробки та реалізації комплексу заходів, спрямованих на: забезпечення адекватного розуміння всіма співробітниками поточної ситуації і перспектив її розвитку відповідно до планів подолання кризи; мотивування співробітників на необхідні компанії дії.

Загальними рекомендація щодо управління персоналом в умовах кризи є:

дати зрозуміти всім, що керівник насправді володіє ситуацією; підібрати команду для роботи в кризовій ситуації, розподілити обов'язки, завдання та права; зберігати холоднокровність, не впадати в паніку, не реагувати занадто бурхливо, не «втрачати голову», бо це найгірший приклад для підлеглих; розряджати психологічну напруженість у відносинах між людьми; виробляти навички безболісного вирішення потенційних проблем; посилювати групову згуртованість.

Отже, система управління персоналом в умовах кризи насамперед має бути спрямована на збереження чи підвищення ефективності діяльності персоналу, продуктивності його праці. Система управління персоналом в умовах кризи має відповідати таким основним вимогам: зберігати або підвищувати продуктивність праці персоналу; бути гнучкою; бути економічною; вміло й юридично бездоганно проводити організаційно-управлінські заходи.

Література

1. Балабанова Л. В. Управління персоналом: навч. посіб [Текст] / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. — Донецьк : ДонДУЕТ, 2006. — 471 с.
2. Лутай Л. А. Проблеми управління персоналом в умовах кризи / Л. А. Лутай, В. О. Шпандрок / Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Tiru/2009_28_2/35.pdf
3. Маслов Е. В. Управление персоналом предприятия: Учебное пособие / [ред. П. В. Шеметов]. — М.: ИНФРА — М; Новосибирск: НГАЗиУ, 2001. — 312 с.
4. Менеджмент організації: Підручник / [ред. Л. І. Федуллова]. — К.: Либідь, 2003. — 448 с.
5. Управление персоналом организации: Учебник / [ред. А. Я. Кибанов]. — 2-е изд., доп. и перер. — М.: ИНФРА-М. — 638 с.
6. Управление персоналом: Учебник для вузов / [ред. Т. Ю. Базаров, Б. Л. Еремин]. — М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. — 423 с.

Малярчук О. Г.,
асистент кафедри стратегії підприємств,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», Україна

Maliarchuk Olga,
assistant of the Enterprise's
Strategy Chair of the SHEE
«Vadym Hetman Kyiv National
Economic University», Ukraine

**ЕФЕКТИВНІСТЬ
ДИНАМІЧНИХ ЗДАТНОСТЕЙ
ПІДПРИЄМСТВА:
МОЖЛИВОСТІ
ТА СКЛАДНОСТІ
ЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ**

**EFFICIENCY OF DYNAMIC
CAPABILITIES
OF ENTERPRISE:
THE POSSIBILITIES
AND COMPLICATIONS OF
ECONOMIC EVALUATION**

Визначено можливості та складності виміру ефективності використання динамічних здатностей підприємства.

The possibilities and complications of measuring of efficiency of the use of dynamic capabilities of enterprise are presented

В умовах «економіки знань» відбувається зміна об'єктів управління з матеріальних активів на нематеріальну складову діяльності підприємства. Зростає роль «невидимих активів» підприємства як фактору досягнення стійких конкурентних переваг, що загострює проблему виявлення залежностей між управлінськими рішеннями і економічними результатами діяльності підприємства. Відкритими залишаються питання методичного забезпечення економічної оцінки динамічних здатностей підприємства як та-